

Vlaanderen
is bestuursrechtspraak

J A A R V E R S L A G

2 0 2 3 - 2 0 2 4

OPGESTELD DOOR

**DIENST VAN DE
BESTUURSRECHTSCOLLEGES**

DIENST VAN DE
BESTUURSRECHTSCOLLEGES

INHOUD

1.Voorwoord.....	01
2.Missie en visie DBRC.....	03
3.Dienst van de Bestuursrechtscolleges.....	05
◦ 3.1 DBRC onder de loep.....	06
▪ 3.1.1 Raad voor Vergunningsbetwistingen.....	06
▪ 3.1.2 Handhavingscollege.....	06
▪ 3.1.3 Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.....	07
▪ 3.1.4 Raad voor Verkiezingsbetwistingen.....	07
◦ 3.2 Kerncijfers.....	08
▪ 3.2.1 Raad voor Vergunningsbetwistingen.....	08
▪ 3.2.2 Handhavingscollege.....	21
▪ 3.2.3 Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.....	25
▪ 3.2.4 Raad voor Verkiezingsbetwistingen.....	26
◦ 3.3 Kwaliteit van de bestuursrechtspraak.....	27
◦ 3.4 Digitale bestuursrechtspraak.....	28
▪ 3.4.1 Rhadamanthys.....	28
▪ 3.4.2 Lopende (digitaliserings)projecten 2023-2024.....	29
4.DBRC als organisatie.....	30
◦ 4.1 Organigram.....	31
◦ 4.2 Personeelskader.....	32
5.DBRC als onderdeel van de maatschappij.....	34
◦ 5.1 Netwerken.....	35
◦ 5.2 Activiteiten.....	36
▪ 5.2.1 DBRC Achter de Schermen.....	36
▪ 5.2.2 DBRC Verwelkomt.....	36
6.DBRC blikt vooruit.....	37
7.DBRC in beeld.....	41

VOORWOORD

Beste,

Hartelijk dank voor uw belangstelling in het jaarverslag 2023-2024 van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC). In dit jaarverslag krijgt u meer toelichting over: de missie, visie, werking en organisatie van DBRC. We geven de kerncijfers van 2023-2024 mee van de verschillende bestuursrechtscolleges: de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Handhavingscollege, de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. We eindigen met een vooruitblik en visualiseren het afgelopen werkingsjaar.

2024 was een bijzonder jaar, we blikten terug op vijftien jaar Raad voor Vergunningsbetwistingen en Handhavingscollege en we vierden de tiende verjaardag van de DBRC.

In een moderne, democratische rechtstaat is de beschikking over en de toegang tot onpartijdige en onafhankelijke rechtsbescherming zonder meer fundamenteel. Onafhankelijke en performante bestuursrechtscolleges veronderstellen een volwaardige, operationele ondersteuning (zowel inhoudelijk, organisatorisch als financieel) die evenzeer onafhankelijk is.

De DBRC werd specifiek met dat doel opgericht, biedt deze fundamentele garantie tot op vandaag en wenst deze opdracht ook in de toekomst nadrukkelijk op te nemen, te consolideren en verder uit te breiden. En dit onder meer op het vlak van beleidsvoorbereiding, communicatie en sensibilisering en kennisdeling.

De DBRC kijkt dan ook met vertrouwen en ambitie naar de toekomst. Investeren in de DBRC is, binnen de bestaande en toekomstige grondwettelijke context, een betekenisvolle aanzet geven tot een herkenbaar en volwaardig Vlaams Bestuursrechtcollege dat instaat voor de beslechting van alle bestuurlijke geschillen binnen de bevoegdheidsdomeinen van de Vlaamse overheid.

We steken bij deze het jaarverslag in een nieuw formaat. Het is een eerste aanzet tot transparante, toegankelijke en bovenal onafhankelijke en volwaardige Vlaamse bestuursrechtspraak.

Met vriendelijke groet,

Filip Van Acker
Eerste Voorzitter

MISSIE EN VISIE DBRC

ONZE MISSIE

“De DBRC zorgt voor een flexibele en efficiënte ondersteuning van de bestuursrechtscolleges om een effectieve, kwaliteitsvolle en digitale rechtsbescherming binnen een redelijke termijn te garanderen.”

De DBRC werd in 2014 door de Vlaamse decreetgever opgericht om de verschillende Vlaamse bestuursrechtscolleges op een eenvormige wijze te organiseren, zowel op vlak van procesvoering als organisatie, structuur en personeel. Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2024 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) maakten een einde aan de verspreide procedureregels van de verschillende bestuursrechtscolleges. Ze bieden vandaag een overkoepelende structuur waarbinnen de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Handhavingscollege, de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen opereren.

Binnen dat kader is het de opdracht van de DBRC om efficiëntiewinsten te boeken door uniformiteit, innovatie en samenwerking. Via de algemene vergadering beslist de DBRC over de strategische aspecten van de werking en organisatie van de Vlaamse bestuursrechtscolleges (artikel 7 DBRC-decreet). Met zijn strategie wil de DBRC bijdragen aan een effectieve, kwaliteitsvolle en digitale rechtsbescherming binnen een redelijke termijn.

DIENST VAN DE BESTUURSRECHTSCOLLEGES

1. DBRC ONDER DE LOEP

1.1 Raad voor Vergunningsbetwistingen

De Raad voor Vergunningsbetwistingen is opgericht door artikel 4.8.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) die op 1 september 2009 in werking is getreden.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen behandelt beroepen over verschillende aangelegenheden van het omgevingsrecht. Zijn rechtsmacht wordt bepaald door verschillende decreten die hem aanwijzen als rechterlijke beroepsinstantie. Hij spreekt zich als bestuursrechtcollege uit over:

- omgevingsvergunningen in laatste administratieve aanleg en aktenames van meldingen waarmee stedenbouwkundige handelingen of de uitbating van een ingedeelde inrichting of activiteit of een kleinhandelsvestiging wordt toegelaten of geweigerd (artikel 105 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning).
- registratiebeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen waarbij een constructie als vergund geacht wordt opgenomen in het vergunningenregister of waarbij een dergelijke opname geweigerd wordt (artikel 4.8.11 VCRO).
- definitieve onteigeningsbesluiten (artikel 43 van het decreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut).

2.2 Handhavingscollege

Het huidige Handhavingscollege werd in 1995 opgericht door artikel 16.4.19, §1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, toen nog gekend als het 'Milieuhandhavingscollege' (MHC). Het College behandelde oorspronkelijk uitsluitend beroepen tegen bestuurlijke boetebeslissingen in milieuzaken. Sinds zijn oprichting kreeg dit bestuursrechtcollege gaandeweg meer verschillende boetebeslissingen onder zijn rechtsmacht toegekend. Op 1 maart 2018 wijzigde het Milieuhandhavingscollege van naam en transformeerde het daarom naar het Handhavingscollege (artikel 7 van het Verzameldecreet van 4 mei 2016).

Het HHC doet volgens artikel 16.4.19, §2 uitspraak over:

- beroepen tegen alternatieve en exclusieve bestuurlijke geldboetes voor milieu-inbreuken en overtredingen uit het DABM;
- beroepen tegen alternatieve en exclusieve bestuurlijke geldboetes voor stedenbouwkundige inbreuken en overtredingen uit de VCRO;
- beroepen tegen alternatieve en exclusieve bestuurlijke geldboetes voor inbreuken en misdrijven tegen het Onroerenderfgoeddecreet;
- beroepen tegen alternatieve en exclusieve bestuurlijke geldboetes voor inbreuken tegen de bepalingen van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid (artikel 20).

2.3 Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen vindt zijn bestaan in artikel II.285 van het Gecodificeerd Decreet betreffende het hoger onderwijs (Codex Hoger Onderwijs) en wordt sinds 1 september 2023 bijgestaan door de Dienst van de Bestuursrechtscolleges.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen behandelt beroepen over:

- studievoortgangsbeslissingen uit het hoger onderwijs;
- verzoeken tot teruggave van leerkrediet omwille van overmacht (artikel II.204 Codex Hoger Onderwijs);
- beslissingen over gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma hoger onderwijs.

2.4 Raad voor Verkiezingsbetwistingen

Het DBRC-decreet heeft, met ingang van 1 november 2014, de provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen omgevormd tot één Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

Deze Raad voor Verkiezingsbetwistingen spreekt zich volgens artikel 203 van het Lokaal en Provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011 uit over:

- bezwaren die worden ingebracht tegen een lokale of provinciale verkiezing;
- bezwaren die worden ingebracht tegen de verkiezingsuitgaven die werden gedaan door de lijsttrekkers en kandidaten.

De Raad is verder ook bevoegd voor een aantal andere geschillen over lokale mandaten, vermeld in het Lokaal- en Provinciaal Kiesdecreet, het Decreet Lokaal bestuur en het Provinciedecreet.

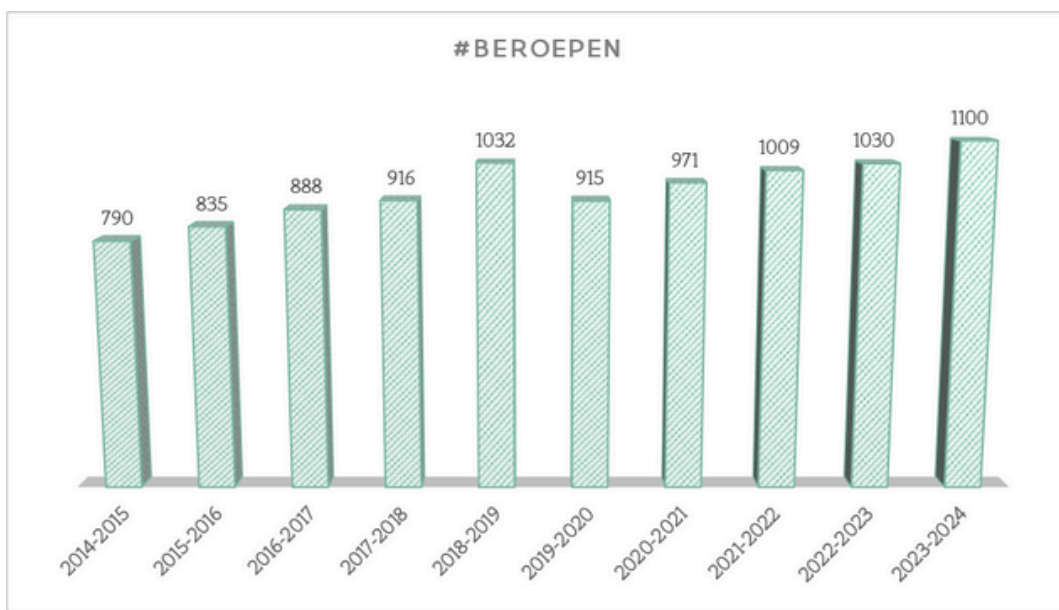
2. KERNCIJFERS

2.1 De Raad voor Vergunningsbetwistingen

2.1.1 Instroom

2.1.1.1 Verzoekschriften

Tijdens het vijftiende werkjaar van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, van 1 september 2023 tot en met 31 augustus 2024, zijn er 1.100 verzoekschriften in de vernietigingsprocedure ingediend.

2.1.1.2 Aard van de vordering

Tijdens dit vijftiende werkjaar is in 91% van de dossiers alleen de vernietiging van een bestreden beslissing gevorderd, terwijl in 8% van de dossiers tegelijkertijd ook de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing gevraagd werd.

In 1% van de dossiers is de vordering tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing op een ander tijdstip ingediend dan het beroep tot vernietiging van de bestreden beslissing.

Daarnaast zijn er bijkomend drie vorderingen tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing ingediend waarop geen beroep tot vernietiging is gevolgd.

Tabel. Aard van de vordering

	Beroep tot vernietiging	Beroep tot vernietiging m.i.v. een vordering tot schorsing
2023-2024	91%	9%
2022-2023	91%	9%
2021-2022	89%	11%
2020-2021	90%	10%
2019-2020	87%	13%
2018-2019	86%	14%
2017-2018	83%	17%
2016-2017	85%	15%
2015-2016	81%	19%
2014-2015	76%	24%

Verzoekende partijen beschikken sinds 1 januari 2015 ook over de mogelijkheid om op om het even welk ogenblik tijdens de procedure een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunningsbeslissing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) in te dienen.

Tabel. Aantal UDN-vorderingen										
	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
#	22	42	46	50	36	50	45	36	40	24
%	2,8	5	5,2	5,5	3,5	5,5	4,6	3,6	3,9	2,3

Tijdens het vijftiende werkjaar zijn slechts 24 UDN-vorderingen ingediend, of, op een totaal van 1.100 ingediende beroepen, zo'n 2,3%.

De DBRC registreert sinds het werkjaar 2016-2017 ook hoeveel beroepen worden ingediend tegen een 'herstelbeslissing'. Een herstelbeslissing is een vergunningsbeslissing na vernietiging van de initiële beslissing door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. In 159 van de 1.100 tijdens het vijftiende werkjaar ingediende beroepen (14%) is het duidelijk dat een herstelbeslissing wordt aangevochten.

Tabel. Aantal aangevochten herstelbeslissingen								
	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
#	174	127	155	175	191	131	155	159
%	20	14	15	19	20	13	15	14

2.1.1.3 Voorwerp van het beroep

Een verzoekende partij dient bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen een beroep in tegen een bestreden beslissing waarbij ofwel een vergunning (of de registratie) geweigerd wordt, al dan niet stilzwijgend (17,7% van de beroepen), ofwel een vergunning verleend wordt, al dan niet onder voorwaarden (64,5%).

In 2,5% van de dossiers wordt een beslissing betwist waarbij het georganiseerd administratief beroep onontvankelijk werd verklaard.

In 15% van de dossiers was deze informatie niet beschikbaar, ofwel omdat het beroep niet of onvoldoende geregulariseerd werd, ofwel omdat deze gegevens op het ogenblik van de redactie van het jaarverslag nog niet in het dossier aanwezig waren.

Ten slotte is het interessant om een overzicht te geven van de bestreden beslissingen, naargelang het type of de aard ervan, waartegen in het werkjaar 2023-2024 beroep werd aangetekend:

Hier maken we de opsplitsing tussen een omgevingsvergunning, onteigening of registratie.

1001 van de in het werkjaar 2023-2024 ingediende dossiers behandelen een omgevingsvergunning. De Raad voor Vergunningsbetwistingen behandelde achttien dossiers over onteigeningen en 23 beroepen hadden betrekking op een registratiebeslissing.

58 dossiers horen thuis in een 'restcategorie', omdat het zaken betreft waarvoor we niet bevoegd zijn, waarbij het voorwerp onduidelijk is, etc.

2.1.2 Uitstroom

2.1.2.1 Uitspraken

Algemeen overzicht

Tijdens het vijftiende werkjaar heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen 1.124 uitspraken gedaan, waaronder:

- 68 beschikkingen over een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- 30 arresten in het kader van de vereenvoudigde procedure (A VP);
- 84 arresten over een verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning (S);
- 912 arresten ten gronde, inclusief deze via de korte debatten (A);
- en 30 arresten over een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunningsbeslissing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN).

Tabel. Aantal uitspraken naar aard						
	BNR	A VP	S	A	UDN	TOTAAL
2023-2024	68	30	84	912	30	1.124
2022-2023	82	66	72	1.035	45	1.300
2021-2022	67	56	90	905	41	1.159
2020-2021	46	81	82	1.079	66	1.354
2019-2020	49	28	96	985	54	1.212
2018-2019	51	88	137	1.099	46	1.421
2017-2018	23	18	136	1.032	54	1.263
2016-2017	32	72	110	961	50	1.225
2015-2016	42	31	154	1.281	45	1.553
2014-2015	19	47	182	801	20	1.069

Niet elke uitspraak is een einduitspraak waarmee het dossier op het niveau van de Raad voor Vergunningsbetwistingen volledig afgesloten wordt.

Een arrest over een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestreden beslissing bijvoorbeeld, is per definitie geen einduitspraak. De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestreden beslissing is immers steeds een accessorium van de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing.

Een tussenarrest kan dan weer om tal van redenen noodzakelijk zijn: bijvoorbeeld omdat procespartijen tijdens de openbare zitting voor het eerst een bijkomende exceptie opwerpen of omdat procespartijen, nadat de zaak in beraad is genomen, nieuwe elementen toevoegen aan een dossier.

960 van de 1.124 uitspraken tijdens het werkjaar 2023-2024 hebben het dossier afgesloten.

Tabel. Aantal einduitspraken		
	Instream	Einduitspraak
2023-2024	1.100	960
2022-2023	1.030	1.133
2021-2022	1.009	959
2020-2021	971	1.103
2019-2020	915	997
2018-2019	1.032	1.181
2017-2018	916	1.040
2016-2017	888	1.007
2015-2016	835	993
2014-2015	790	823

2.1.2.2 Uitspraken in de vernietigingsprocedure

Tijdens het voorbije werkjaar heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen in totaal 940 arresten uitgesproken in de vernietigingsprocedure.

In 673 dossiers heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen het beroep ontvankelijk verklaard en de ingeroepen middelen ten gronde beoordeeld.

In 405 van deze 673 dossiers (60%) heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen de bestreden beslissing vernietigd.

In de 268 andere dossiers is de vordering tot vernietiging ontvankelijk, maar ongegrond verklaard, en werd het beroep verworpen.

In 126 dossiers was het beroep onontvankelijk en werd het beroep verworpen.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft in 93 dossiers de afstand van geding vastgesteld.

In 45 dossiers heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen een tussenarrest uitgesproken. Daarmee werden onder meer de debatten heropend, een bemiddelingsprocedure opgestart, een prejudiciële vraag gesteld, een bestuurlijke lus mogelijk gemaakt, etc.

In drie arresten werd een initieel uitgesproken arrest verbeterd of een materiële vergissing rechtgezet.

2.1.2.3 Uitspraken in de schorsingsprocedure

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft tijdens het voorbije werkjaar 84 arresten uitgesproken over een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestreden beslissing in de reguliere schorsingsprocedure, naast twee arresten via de vereenvoudigde procedure.

In twaalf dossiers heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen de schorsing effectief bevolen. In 71 dossiers werd de schorsing echter verworpen.

2.1.2.4 Uitspraken in de UDN-procedure

Tijdens dit vijftiende werkjaar heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen 30 uitspraken gedaan over een vordering om de tenuitvoerlegging van een bestreden vergunningsbeslissing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) te schorsen.

De Raad heeft in vijf dossiers de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid bevolen na het horen, tijdens een openbare zitting, van de procespartijen en eventuele belanghebbenden.

In 22 dossiers heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen geoordeeld dat de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aangetoond werd en is de vordering bijgevolg verworpen.

In twee dossiers is de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid bij voorraad bevolen zonder de procespartijen eerst te horen, waarna de procespartijen opgeroepen zijn om te verschijnen voor de kamer die uitspraak doet over de bevestiging van de schorsing bij voorraad. De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft in een dossier de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid vervolgens evenwel verworpen. In een ander dossier heeft de Raad de bestreden beslissing vernietigd.

2.1.3 Doorloop- en behandelingstermijnen

2.1.3.1 Decretaal en procedureel kader

De Raad voor Vergunningsbetwistingen is een rechtscollege en dus moeten er een aantal decretaal vastgelegde proceduretermijnen gerespecteerd worden, waaraan sowieso een bepaalde doorlooptijd verbonden is. Die termijnen zijn onder meer vastgesteld om rekening te houden met de fundamentele rechten van verdediging.

Bij het bepalen van een redelijke doorlooptijd voor een beroep moet dan ook vooreerst rekening gehouden worden met de loutere toepassing van deze decretaal voorziene proceduretermijnen. Daarnaast zijn de doorlooptijden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen soms ook afhankelijk van andere factoren, zoals een geschil over de behandeling van een strafzaak, die de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen vertraagt omdat men op het resultaat ervan moet wachten.

Soms vragen procespartijen zelf een uitstel van de behandeling van een dossier gedurende een aantal maanden om te trachten ofwel onderling, ofwel onder begeleiding van een bemiddelaar een akkoord te bereiken, niet alleen over het jurisdictionele geschil, maar vaak ook over het onderliggende conflict.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen waakt er echter over dat, wanneer de procespartijen een uitstel van de behandeling vragen, dit uitstel nooit voor onbepaalde tijd toe te staan, maar steeds tot een welbepaalde datum, zodat de Raad voor Vergunningsbetwistingen de controle behoudt over de doorlooptijd van het beroep.

Ten slotte moet ook rekening worden gehouden met de verschillende gradaties van complexiteit en diversiteit in de dossiers. Zo kan elk concreet dossier immers specifieke factoren kennen die invloed hebben op de doorlooptijd ervan.

Een dossier waarin alleen de vernietiging van een beslissing gevorderd wordt, kan bijvoorbeeld samenhangen met een ander dossier waarin ook de schorsing van de tenuitvoerlegging van dezelfde bestreden beslissing gevorderd wordt. De behandeling ten gronde van beide dossiers wordt dan op elkaar afgestemd.

2.1.3.2 Gemiddelde behandelingstermijnen

De Raad voor Vergunningsbetwistingen streeft ernaar om de gemiddelde behandelingstermijn, vanaf het in beraad nemen van het dossier op een zitting tot en met de uitspraak van het arrest, te beperken tot de decretaal voorziene ordetermijn van 60 kalenderdagen.

2.1.3.3 Doorlooptijden

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft ook het voorbije werkjaar erover gewaakt dat de gemiddelde doorlooptijden van de ingediende verzoekschriften tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) beperkt zijn tot een tiental kalenderdagen.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft daarnaast de gemiddelde doorlooptijd tussen de indiening van het verzoek tot schorsing en de betekening van de uitspraak erover kunnen behouden op minder dan vier maanden.

De doorlooptijd tussen de indiening van een beroep en de einduitspraak erover is dan ook de voorbije werkjaren steeds verlaagd. Deze bedraagt voor standaard dossiers gemiddeld twaalf maanden.

2.1.4 De lopende dossiers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal op 31 augustus 2024 nog bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen lopende dossiers, onderverdeeld per werkjaar dat ze ingediend zijn.

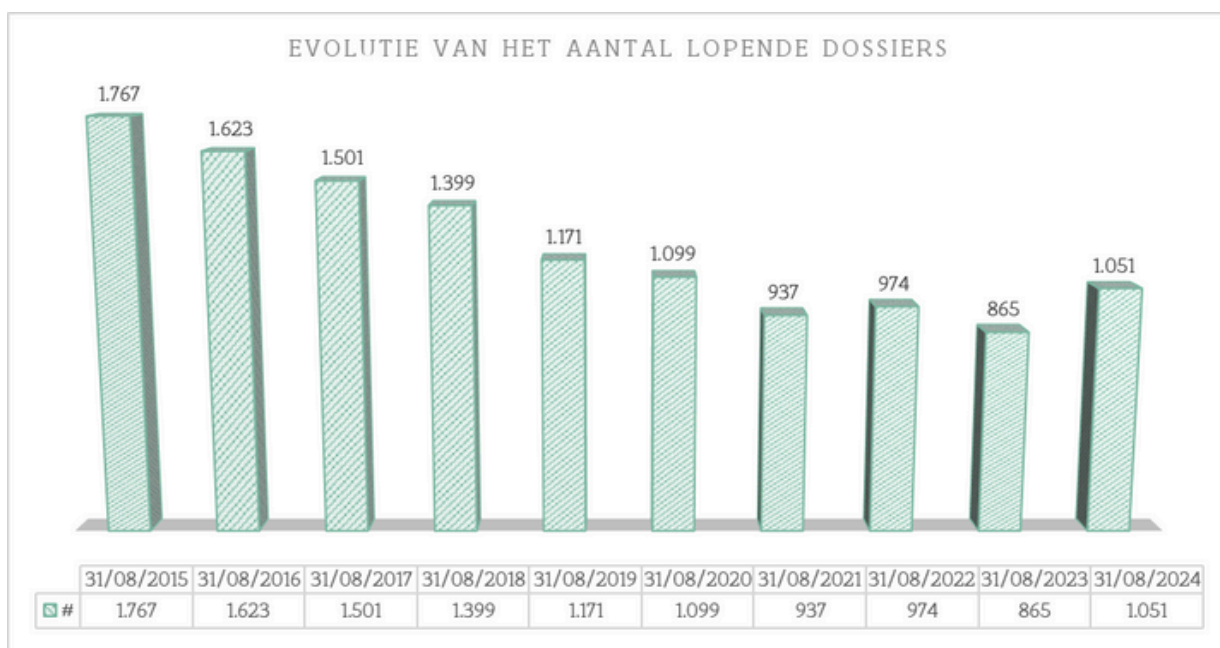
Belangrijk is dat alle dossiers van de eerste twaalf werkjaren volledig afgesloten zijn. Anders gezegd, de meerderheid van de nog hangende dossiers zijn ingediend tijdens het net afgeronde vijftiende werkjaar.

Tabel. Aantal lopende dossiers / werkjaar (stand van zaken op 31/08/2024)					
	ingediend	afgesloten		lopende	
		#	%	#	%
2023-2024	1.100	198	18%	902	82%
2022-2023	1.030	906	88%	124	12%
2021-2022	1.009	991	98%	18	2%
2020-2021	971	965	99%	6	1%
2019-2020	915	914	99,9%	1	0,1%

Op 31 augustus 2024 zijn er nog 1051 van de in totaal, sinds de start, 13.809 bij de Raad ingediende dossiers lopende.

902 ervan zijn tijdens het laatste werkjaar ingediende beroepen die, omwille van de decretale proceduretermijnen, ofwel nog in één of andere fase van de administratieve procedure terug te vinden zijn, ofwel klaar zijn om opgeroepen te worden voor behandeling tijdens een openbare zitting.

De werkvoorraad van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is tijdens het werkjaar 2023-2024 in absolute cijfers (1.051) aanzienlijk gestegen ten opzichte van het begin van het werkjaar (865). Een verklaring hiervoor vinden we onder andere in de inkanteling van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, die een verhoging van de werklast voor de griffiers en referendarissen met zich meebracht.

2.1.5 Nieuwe rechtstechniek

2.1.5.1 Bemiddeling

Procespartijen kunnen de Raad voor Vergunningsbetwistingen gezamenlijk verzoeken om ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting een bemiddelingsprocedure op te starten.

Tijdens het werkjaar 2023-2024 werden zestien externe bemiddelingspogingen opgestart. Eén van deze bemiddelingen is intussen succesvol afgerond. Drie bemiddelingen werden gestaakt, twaalf andere zijn nog lopende.

De voorbije tien werkjaren werden in totaal 98 bemiddelingen opgestart.

Tabel. Bemiddelingen								
	#bemiddelingen	#bemiddelingsakkoord	#terug naar jurisdict. procedure	#nog lopende bemiddelingen	%bemiddelingsakkoord	#dossiers bij RVVB	#bemiddelingsakkoord	%bemiddelingsakkoord
2023-2024	16	1	3	12				
2022-2023	16	8	4	4		19		
2021-2022	8	3	4	1		8		
2020-2021	6	6	0	0	100%	8	8	100%
2019-2020	13	3	10	0	23%	17	5	29%
2018-2019	7	5	2	0	71%	9	6	67%
2017-2018	7	4	3	0	57%	9	6	67%
2016-2017	6	3	3	0	50%	7	3	43%
2015-2016	15	8	7	0	53%	15	8	53%
2014-2015	4	2	2	0	50%	5	2	40%

2.1.6 Cassatieberoepen

Een uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is vatbaar voor een cassatieberoep bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak. De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, onderzoekt of de uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen conform is met de regelgeving en de voorgeschreven procedures.

Wanneer de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, een arrest of beschikking van de Raad voor Vergunningsbetwistingen vernietigt, wordt het dossier toegewezen aan een anders samengestelde kamer van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, die het dossier opnieuw behandelt en beoordeelt, rekening houdend met de overwegingen van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, als cassatierechter.

Op 31 augustus 2024 zijn in totaal tegen alle uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen 614 cassatieberoepen aangetekend bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak.

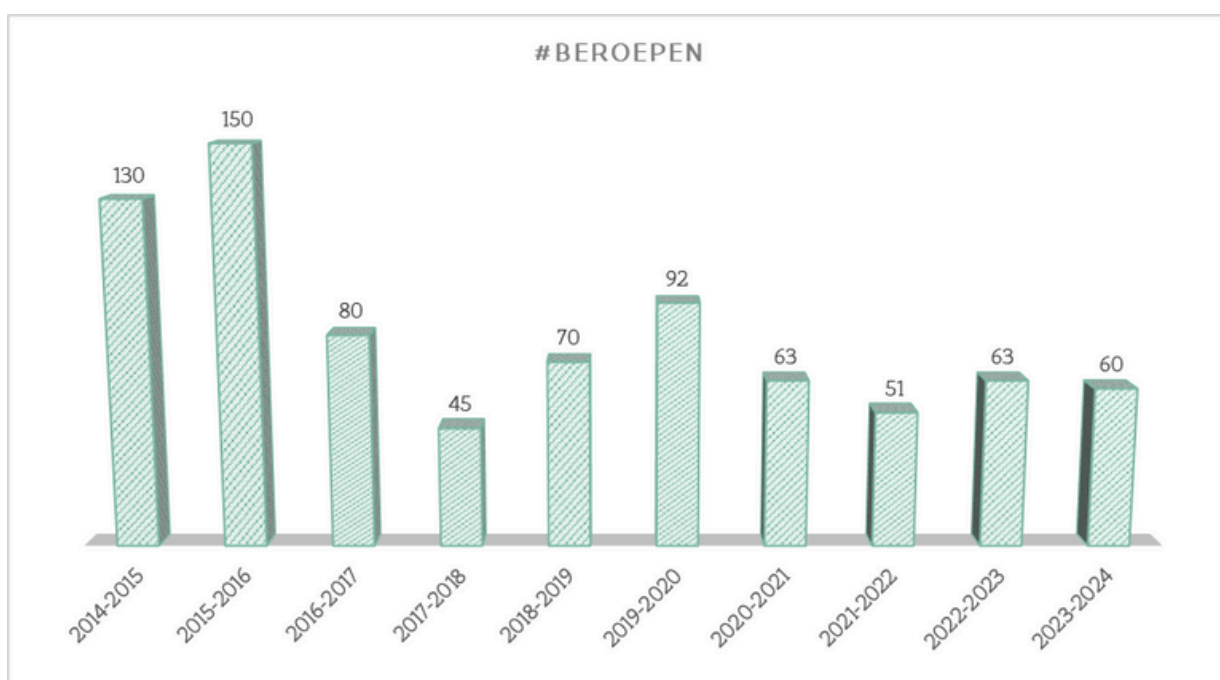
Tegenover de 12.758 dossiers die de Raad voor Vergunningsbetwistingen tot en met 31 augustus 2024 heeft afgesloten, blijft het cassatieberoep met andere woorden een rechtsmiddel dat slechts uitzonderlijk aangewend wordt.

2.2 Handhavingscollege

2.2.1 Instroom

2.2.1.1 Verzoekschriften

Tijdens het werkjaar 2023-2024, meer bepaald van 1 september 2023 tot en met 31 augustus 2024, werden opnieuw 60 verzoekschriften bij het Handhavingscollege ingediend.

2.2.1.2 Voorwerp van het beroep

In 50 van de 63 ingediende beroepen is een geldboete opgelegd wegens het plegen van (milieu)misdrijven. In vier beroepen is een geldboete opgelegd wegens het plegen van een milieu-inbreuk. In zes dossiers ontbreken de determinerende gegevens.

In een dossier is beroep ingesteld tegen een geldboete samen met een voordeelontneming.

Ten slotte is het interessant om een overzicht te geven van de bestreden beslissingen, naargelang het type of de aard ervan, waartegen in het werkjaar 2023-2024 beroep is aangetekend:

- Milieuhandhaving: 35
- Ruimtelijke Ordening: 14
- Gemengd: 3

Daarnaast waren er acht beschikkingen over een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend.

2.2.2 Uitstroom

2.2.2.1 Uitspraken

Algemeen overzicht

Tijdens het werkjaar 2023-2024 heeft het Handhavingscollege 64 uitspraken gedaan, waaronder:

- Tien beschikkingen over een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd (B NR), waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- Twaalf arresten in het kader van de vereenvoudigde procedure (A VP); en
- 42 arresten ten gronde (A).

Tabel. Aantal uitspraken naar aard				
	BNR	A VP	A	TOTAAL
2023-2024	10	12	42	64
2022-2023	9	11	42	62
2021-2022	7	9	36	52
2020-2021	4	23	70	97
2019-2020	8	6	49	63
2018-2019	11	10	46	67
2017-2018	5	3	93	101
2016-2017	11	13	109	133
2015-2016	13	14	147	174
2014-2015	13	2	67	82

Niet elke uitspraak is een einduitspraak waarmee het Handhavingscollege het dossier volledig afsluit.

Met 64 uitspraken heeft het Handhavingscollege tijdens het werkjaar 2023-2024 een dossier volledig afgesloten.

De effectieve uitstroom van dossiers tijdens het voorbije werkjaar ligt in die lijn met die van vorig jaar. De werkvoorraad aan hangende dossiers van het Handhavingscollege blijft normaal.

De bestuursrechters bij het Handhavingscollege behandelen niet alleen de handhavingsdossiers. Ze zijn daarnaast ook tijdelijk ter beschikking gesteld van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Uitspraken in de procedure ten gronde

Tijdens het werkjaar 2023-2024 heeft het Handhavingscollege in totaal 41 (eind)arresten ten gronde uitgesproken. Dit is met inbegrip van de arresten in de procedure van de korte debatten,

In 34 dossiers heeft het Handhavingscollege het beroep ontvankelijk verklaard en de ingeroepen middelen ten gronde beoordeeld.

In twee van deze 34 dossiers heeft het College de bestreden beslissing (ambtshalve) vernietigd en in 6 andere dossiers heeft het College na vernietiging het arrest in de plaats gesteld van de nieuw te nemen beslissing en de geldboete verminderd.

Procentueel heeft het Handhavingscollege aldus in 24% van de 34 dossiers het beroep gegrond verklaard.

In 26 dossiers heeft het Handhavingscollege het beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard of het beroep verworpen.

In twee dossiers heeft het Handhavingscollege het beroep onontvankelijk verklaard, terwijl het in vijf dossiers de afstand van geding vastgesteld heeft.

2.2.3 Doorloop- en behandelingstermijnen

De overgrote meerderheid van de beroepen die ingediend worden tijdens een bepaald (werk)jaar, worden ook tijdens datzelfde (werk)jaar afgesloten met een einduitspraak.

2.2.4 De lopende dossiers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal op 31 augustus 2024 nog bij het Handhavingscollege lopende dossiers, onderverdeeld per werkjaar dat ze ingediend zijn.

Tabel. Aantal lopende dossiers / werkjaar (stand van zaken op 31/08/2024)					
	ingediend	afgesloten		lopende	
		#	%	#	%
2023-2024	60	20	33%	40	67

2.2.5 Cassatieberoepen

Ook de uitspraken van het Handhavingscollege zijn vatbaar voor een cassatieberoep bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak.

In twee dossiers werd het voorbije werkjaar een cassatieberoep ingesteld.

2.3 Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen werd aan het begin van het werkjaar 2023-2024 onder de DBRC-koepel gebracht.

AHOVOKS (Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen) rapporteerde steeds op basis van een kalenderjaar. Aangezien ons werkjaar start in september 2023 en het laatste jaarverslag van de hand van AHOVOKS dateert van 2022, zullen er dus geen cijfers zijn voor de eerste helft van 2023.

Dossiers die werden aangemaakt in het voorjaar van 2023 en mee werden overgeheveld op 1 september 2023 werden wel mee verwerkt in de cijfers van de uitstroom.

Deze eerste cijfers voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen zijn dus nog niet geheel representatief, aangezien de instroom eigenlijk startte vóór 1 september 2023.

2.3.1 Instroom

2.3.1.1 Verzoekschriften

In het werkjaar 2023-2024 heeft de Raad in totaal 976 nieuwe dossiers ontvangen en geregistreerd. Vergelijkingen met vorige (werk)jaren lopen dus enigszins mank, gezien de startdatum van het werkjaar vroeger op 1 januari lag en sinds de inkanteling bij de DBRC start een werkjaar – ook voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen – op 1 september.

2.3.1.2 Voorwerp van het beroep

Studievoortgang

Van de 976 beroepen die in het werkjaar 2023-2024 werden ingesteld, telden we 270 studievoortgangsbepalingen (examenbetwistingen, weigering van een inschrijving, gelijkwaardigheid van het buitenlands diploma...).

In 2022 werden er 247 dergelijke beroepen ingediend, terwijl er dit in 2021 en 2020 respectievelijk nog 201 en 190 waren. Het aantal beroepen lijkt dus wel telkens te stijgen.

Leerkrediet

Vanaf 1 september 2011 behandelt de Raad ook verzoeken die studenten rechtstreeks indienen om hun leerkrediet terug te vorderen, omdat zij zich in een overmachtssituatie bevonden. Deze beroepen kunnen niet worden beschouwd als beroepen tegen een studievoortgangsbepaling van een hoger onderwijsinstelling. Het gaat immers om studenten die wegens overmacht (doorgaans ziekte of andere overmachtssituaties) hun examenkansen niet volledig hebben kunnen benutten en bijgevolg een deel van hun leerkrediet verloren.

Wat deze dossiers betreft, durven we voorzichtig te spreken van een lichte daling ten opzichte van het werkjaar 2022. In 2023-2024 werden immers 706 dergelijke dossiers ingeleid, terwijl het in 2022 ging om 785 dossiers.

2.3.2 Uitstroom

2.3.2.1 Uitspraken

Algemeen overzicht

Tijdens het werkjaar 2023-2024 deed de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen een uitspraak in 846 dossiers, waaronder:

- 222 dossiers die een studievoortgangsbepaling als onderwerp hadden
- 624 dossiers die een betwistingen over leerkrediet behandelden

2.3.3 Doorloop- en behandelingstermijnen

De bestuursrechters van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen streven naar een uitspraak binnen de week na de behandeling van het dossier op de zitting.

2.4 Raad voor Verkiezingsbetwistingen

Tijdens het werkjaar 2023-2024 is bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen geen enkel verzoekschrift ingediend.

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen heeft dus ook geen arresten uitgesproken.

3. KWALITEIT VAN DE BESTUURSRECHTSPRAAK

De Vlaamse bestuursrechtscolleges en de DBRC als organisatie in zijn geheel dragen kwaliteitsvolle bestuursrechtspraak hoog in het vaandel. Het Coördinatie- en Kennisbureau ziet in het bijzonder toe op de kwaliteit van de bestuursrechtspraak. Het bureau waakt niet alleen over de eenheid van rechtspraak maar laat ook relevante nieuwe ontwikkelingen in het rechtssysteem doorsijpelen naar alle geledingen van de DBRC (kennisdeling). Het staat daarnaast in voor interne vormingen van de DBRC-medewerkers en de bestuursrechters en voert interne onderzoekstaken uit die verband houden met de bestuursrechtspraak, de procedures of de algemene werking van de organisatie.

Voorts werkt het Coördinatie- en Kennisbureau vanuit een juridische invalshoek mee aan beleidsmatige projecten en initiatieven die kaderen binnen de verdere groei en professionalisering van de DBRC en die ook de kwaliteit van de bestuursrechtspraak ten goede komen. Zo lag de afgelopen periode de focus onder meer op het afstemmen van het project voor de uitbouw van de volledig digitale procesvoering bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges, "Rhadamanthys", met de juridische vereisten en waarborgen die gepaard gaan met een kwalitatieve rechtsbescherming bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Tijdens het eerste volledige werkjaar sinds de inkanteling van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen ging de nodige aandacht naar de verdere incorporatie van deze Raad in het DBRC-model. Het Coördinatie- en Kennisbureau fungeert ook als juridische cel voor organisatorische en beleidsmatige aangelegenheden die weliswaar geen direct verband houden met de bestuursrechtspraak, maar de globale werking van de DBRC bevorderen, zoals de voorbereiding van de opmaak van het huishoudelijk reglement van de DBRC, samenwerkingsakkoorden en protocollen voor de uitwisseling van persoonsgegevens met andere entiteiten.

Tot slot werd het bureau betrokken bij de voorbereiding van regelgevende initiatieven over de organieke en procedurele regelgeving van de DBRC en de bestuursrechtscolleges, zoals onder andere het zogenaamde Digitaliseringsdecreet^[1] dat voorziet in de nodige decretale ingrepen voor de volledig digitale procesvoering bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

^[1]Decreet van 23 november 2023 tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, BS 19 december 2023.

4. DIGITALE BESTUURSRECHTSPRAAK

De unit ICT en Digitalisering legde het voorbije werkjaar vooral de focus op de verdere digitalisering van de organisatie. De DBRC kiest ervoor om tijd, mensen en middelen te investeren in digitalisering, om op die manier gemakkelijker te kunnen communiceren met stakeholders en dat ook te doen op een duurzame manier.

4.1 Rhadamanthys

We zochten onze inspiratie voor de naamgeving van dit digitaliseringsproject in het oude Griekenland. “Rhadamanthys” is namelijk de zoon van Zeus, een rechtvaardig heerser over Kreta en nadien rechter in de onderwereld. Het project Rhadamanthys beoogt de digitalisering van de procedures van de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Het projecteinde is voorzien voor najaar 2025. Hieronder een overzicht van de mijlpalen in werkingsjaar 2023-2024.

4.1.1 Projectwerking werkjaar 2023-2024

2023 Q3	Projectinitiatie
2024 Q1-Q2	Analyse en design
2024 Q2-Q4	Uitvoering 10 sprints

4.1.1 Intern

De backoffice processen van de bestuursrechtscolleges worden afgestemd op de digitale afhandeling van de procedure met het oog op een efficiënte maar ook klantgerichte dienstverlening. Daarin staat de vertaling van het Decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van Vlaamse bestuursrechtscolleges naar taakgerichte werkprocessen centraal, en dit naast onder meer de generatie en afhandeling van inkomende en uitgaande (digitale) documenten.

4.1.2 Extern

Het uitbouwen van een innovatief, toegankelijk en klantvriendelijk digitaal platform voor ondernemingen, burgers, overheden, advocaten... Hierdoor kunnen documenten digitaal neergelegd worden en kunnen de betrokken partijen hun dossier op elk moment raadplegen. Dit betekent dat de volledige afhandeling van de procedure bij de bestuursrechtscolleges digitaal kan verlopen.

4.1.3 Doelstelling

Het project moet een solide basis vormen om in de toekomst uitbreidingen en verfijningen vorm te geven en dit met het oog op de verdere uitbouw van de digitale werking van de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Met het project worden volgende doelstellingen beoogd:

- het verlagen van de drempels voor toegang tot de Vlaamse bestuursrechter en bestuursrechtspreek;
- het verlagen van de kosten en de administratieve overlast voor procespartijen en de rechtscolleges;

- het verhogen van de transparantie wat het verloop en de timing van de procedures betreft;
- het verhogen van de online beschikbaarheid van de dienstverlening van de Vlaamse rechtscolleges en de DBRC en het aantal gebruikers van eGov diensten doen stijgen;
- het optimaliseren van de doorlooptijden omwille van efficiëntere, digitale werkprocessen van de DBRC;
- het digitaal (samen)werken van de DBRC-medewerkers maximaal ondersteunen.

De go-live zelf is gepland bij de start van het werkjaar 2025-2026, namelijk op 1 september 2025, en dat voor zowel het Handhavingscollege als de Raad voor Vergunningsbetwistingen. De overige rechtscolleges volgen nadien.

4.2 Lopende (digitaliserings)projecten 2023-2024

4.2.1 Rapporteringstool

Naast het project Rhadamanthys ging de unit het voorbije werkjaar ook aan de slag met de verdere voorbereiding voor de aansluiting van de rapporteringstool, met het oog op een meer gestructureerde rapportering en uitgebreide statistieken. Daarbovenop gebeurde een grondige analyse en planning voor de opstart van de kennisdatabank. De kennisdatabank heeft als doel de rechtspraak van de door de Dienst van de Bestuursrechtscolleges overkoepelde en ondersteunde bestuursrechtscolleges voor zowel interne als externe stakeholders beschikbaar te stellen. De volledige uitwerking van de databank komt volgend werkjaar weer op de radar te staan.

4.2.2 Inkanteling Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

De unit werkt niet alleen aan digitaliseringprojecten. Na een jaar voorbereiding, was het op 1 september 2023 eindelijk zover: de inkanteling van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De unit ICT en Digitalisering zorgt ervoor dat dit nieuwe DBRC-rechtscollege efficiënt en digitaal aan de slag kan gaan. De juiste tools, platformen en rechten worden voor onze nieuwe collega's ter beschikking gesteld.

4.2.3 Digitale optimalisering van DBRC

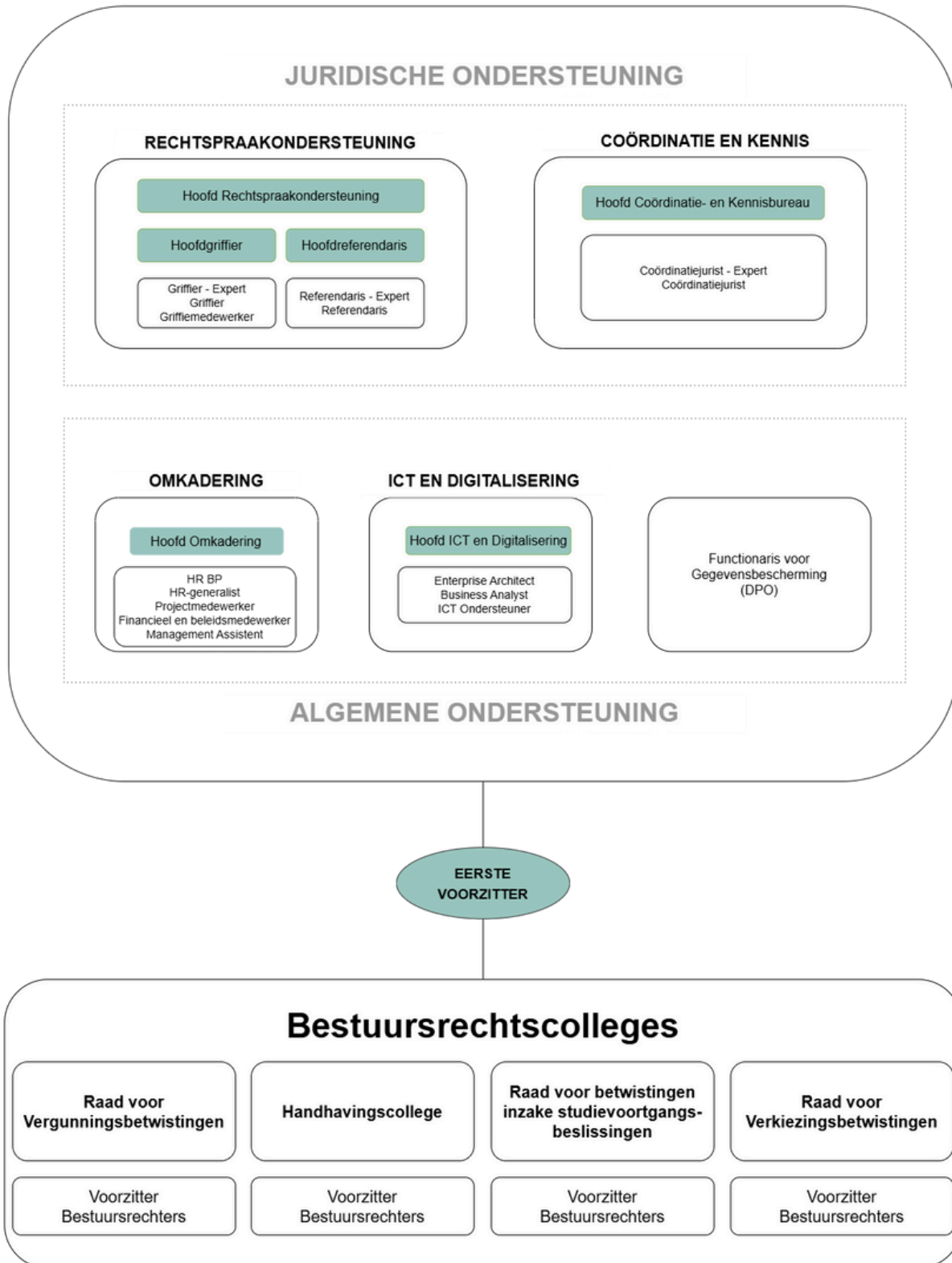
De dagelijkse werking van de Dienst wordt geoptimaliseerd door het beschikbaar stellen van een set aan digitale (samenwerkende) tools en applicaties. De unit biedt ondersteuning voor alle bestaande ICT-systemen en streeft ernaar continuïteit te bieden in het onderhoud van alle hardware en software waarmee de collega's dagelijks werken.

4.2.4 Informatieveiligheid

Doorheen het werkjaar liepen ook verschillende initiatieven rond informatieveiligheid. Zo werden onder andere interne campagnes en opleidingen voorzien (in samenwerking met de DPO) en werd veel aandacht besteed aan het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten en protocollen, bijvoorbeeld tijdens de voorbereidingen voor de verkiezingen die in het najaar van 2024 hebben plaatsgevonden.

DBRC ALS ORGANISATIE

1. ORGANIGRAM

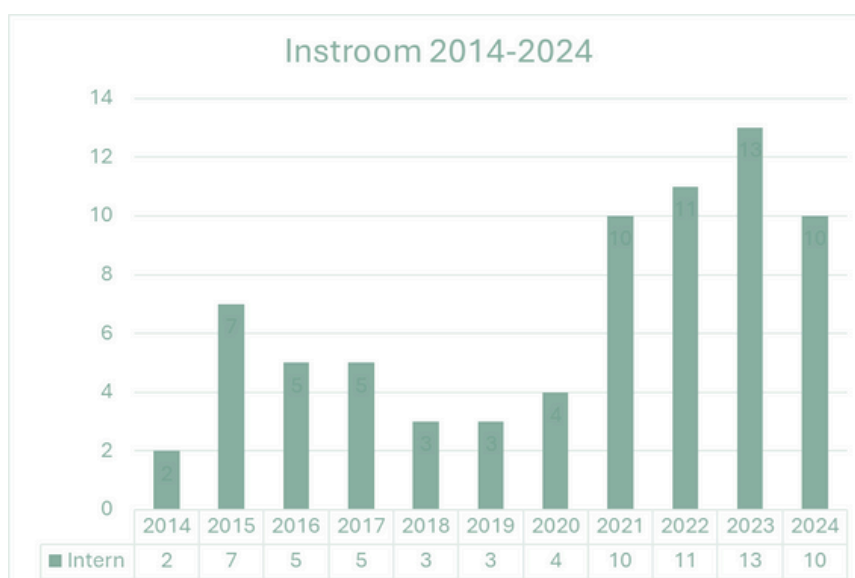
De DBRC is de dienst die inhoudelijk en administratief vier onafhankelijke Vlaamse administratieve rechtscolleges overkoepelt en ondersteunt, met name de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Handhavingscollege, de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

2. PERSONEELSKADER

De DBRC is een jonge organisatie die de laatste jaren enorm is gegroeid. Het voorbije werkjaar startten er twintig nieuwe collega's, waaronder elf referendarissen en vier griffiers bij de unit rechtspraakondersteuning. De organisatie kende ook een ontwikkeling in de organisatiestructuur: zo ontstond de nood aan nieuwe functies bij de unit omkadering om de organisatie gerichter te kunnen ondersteunen en werd een HR Business Partner, tevens hoofd Omkadering aangeworven ter vervanging van de beheerder, een management assistent en een financiële medewerker. De unit ICT en digitalisering werd uitgebreid met een business analist. DBRC wierf ook een bestuursrechter aan voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen.

Eén collega stroomde door: de beheerder nam de functie op van bestuursrechter.

Ten slotte hebben vier medewerkers de organisatie verlaten. Twee collega's zijn gedetacheerd naar kabinetten.

Deze grafiek geeft de instroom weer van het DBRC-personeelsbestand de voorbije tien jaren. De laatste vier jaren werd meer nog dan voordien ingezet op rekrutering.

Sinds 1 september 2022 bevinden zich onder de koepel 'juridische ondersteuning' de unit Rechtspraakondersteuning en het Coördinatie- en Kennisbureau.

De unit Rechtspraakondersteuning organiseert – vanuit een helikopterperspectief – de efficiënte behandeling van alle zaken die worden ingediend bij de vier rechtscolleges die zich onder de DBRC-koepel bevinden. De unit is met andere woorden verantwoordelijk voor de administratieve en inhoudelijke voorbereiding van de beroepen en bezwaren. Het hoofd van de unit Rechtspraakondersteuning wordt bijgestaan door een hoofdreferendaris en een hoofdgriffier. Voorts bestaat de unit uit 35 referendarissen (juristen) en veertien griffiers/griffiemedewerkers.

Het Coördinatie- en Kennisbureau ondersteunt de DBRC en de vier bestuursrechtscolleges om de eenheid van rechtspraak en rechtsvorming tussen zowel de kamers binnen een bestuursrechtcollege als de bestuursrechtscolleges onderling te bewaken. Het bureau fungeert als intern onderzoeksorgaan en ziet toe op de kwaliteit van de bestuursrechtspraak. Het staat daarnaast in voor de interne kennisdeling en voor de juridische beleidsondersteuning binnen de organisatie. Het hoofd van het Coördinatie- en Kennisbureau wordt bijgestaan door vijf coördinatiejuristen.

Onder de koepel 'algemene ondersteuning' werken voortaan de unit Omkadering, de unit ICT en Digitalisering en de functionaris voor gegevensbescherming (DPO).

De unit Omkadering ondersteunt de DBRC bij de dagelijkse organisatie en het beheer ervan en bestond initieel het voorbije werkjaar uit twee officemanagers.

Omdat de DBRC aan heel wat nieuwe uitdagingen het hoofd diende te bieden (o.a. krapte op de arbeidsmarkt, digitalisering,...) is de nood ontstaan om de ondersteunende diensten te evalueren. Hiervoor werd een project geïnitieerd om te onderzoeken hoe de inhoudelijke units het best administratief ondersteund kunnen worden. In het voorbije werkjaar werd daarom een eerste aanzet gegeven voor de uitbouw en herstructurering van de unit Omkadering. Het team werd aangevuld met een HR Business Partner (tevens hoofd Omkadering), een financieel beheerder/beleidsmedewerker en een management assistent, om mee de uitdagingen van de organisatie het hoofd te kunnen bieden en een betere ondersteuning te kunnen garanderen.

De unit ICT en Digitalisering verzorgt enerzijds de operationele ICT-dienstverlening van de DBRC en faciliteert anderzijds het verder uitbouwen van de digitale werking en bijhorende ICT-infrastructuur. Het team bestaat uit een ICT-ondersteuner, een Enterprise architect, een Business analist en het hoofd van de unit.

DBRC ALS ONDERDEEL VAN DE MAATSCHAPPIJ

1. NETWERKEN

Gezien DBRC een uitgebreide groep stakeholders heeft op verschillende lagen van de samenleving, gaande van particulier tot de Vlaamse overheid, hechten we belang aan het (ver)netwerken van en binnen de DBRC.

Binnen de DBRC zetten we in op internationale kennisdeling door onder andere deel te nemen aan uitwisselingen, georganiseerd door het European Judicial Training Network (EJTN) of het EU Forum of Judges for the Environment (EUFJE).

EJTN streeft naar het opbouwen van een gemeenschappelijke rechtscultuur binnen Europa. Ze ontwikkelen daarvoor opleidingen en faciliteren uitwisselingen tussen verschillende Europese instellingen. Zo ging huidig Eerste Voorzitter Filip Van Acker op uitwisseling naar Slovaakse en bereidden we zelf de komst van de Nederlandse rechter in opleiding Sjoerd Van den Ende voor.

Bovendien zullen we in 2025 zelf als gastheer fungeren voor een bezoek van 10 Europese collega's. We ontvangen in het voorjaar enkele rechters en in het najaar trekken we de uitwisseling voor de eerste keer breder door ook griffiers en referendarissen te verwelkomen.

EUFJE is een belangrijke promotor van de opleiding van en kennisuitwisseling tussen de leden van de Europese rechterlijke macht specifiek binnen het vakgebied 'omgeving'.

2. ACTIVITEITEN

Alle activiteiten die de DBRC organiseert gedurende het jaar, o.a rondleidingen aan studenten, of een blik achter de schermen voor genodigden, hebben telkens als doel om naamsbekendheid te creëren, kennis te delen en de DBRC in de kijker te zetten als belangrijk rechtspraakorgaan.

2.1 DBRC Achter de Schermen

Tijdens het voorbije werkjaar 2023-2024 werd de eerste hand gelegd aan 'DBRC Achter de Schermen'. Een event dat in april 2025 zal plaatsvinden, en waarmee we een blik wil laten werpen op het werk dat achter de schermen van de DBRC gebeurt. Op die manier willen we de DBRC voorstellen aan een breder publiek. We richten ons voor de eerste editie via onze huidige netwerken op een breder netwerk en hopen dit dan in de toekomst voor verschillende specifieke doelgroepen te herhalen.

Voor [meer informatie over deze dag](#), kan u terecht op onze website.

2.2 DBRC verwelkomt

DBRC verwelkomt meerdere keren per jaar een groep studenten. Begin mei 2024 mocht de DBRC een honderdtal studenten van de KU Leuven Campus KULAK Kortrijk ontvangen. De studenten van de eerste bachelor in de rechtenopleiding konden er kennismaken met de gloednieuwe zittingszalen en de werking van de Vlaamse bestuursrechtscollèges.

Eveneens in mei kregen we bezoek van de MA-studenten aan de UHasselt die het vak 'rechtsbescherming tegen de overheid' volgen. Onze juristen gaven de studenten met veel plezier uitleg over de werking van de Vlaamse bestuursrechtspraak.

En we verwelkomen niet enkel studenten, we organiseren ook uitwisselingen en stagebezoeken vanuit het eigen netwerk. Zo kwamen tijdens het voorbije werkjaar John De Vries en Bram Van Dokkum, Nederlandse rechters in opleiding aan de rechtbank van Den Haag, en Sjoerd Bezemer, jurist bij (en lid van de ondernemingsraad van) het Instituut Mijnbouwschade Groningen op bezoek.

DBRC BLIKT VOORUIT

Het beleidsplan 2021-2024, genaamd *“Kwaliteitsvolle, efficiënte en digitale bestuursrechtspraak, op weg naar een Vlaamse rechterlijke macht”*, liep af in 2024. Op dit moment wordt er volop aan een nieuw beleidsplan geschreven voor de aankomende periode. Een memorandum werd voor de Vlaamse verkiezingen van 9 juni 2024 opgesteld als ondersteuning voor de Vlaamse regeringsvorming. De onderwerpen in het memorandum vormen de basis voor het beleidsplan 2025 – 2029. In het memorandum *“Prioriteiten voor een volwaardige en onafhankelijke rechtsbescherming”* worden de speerpunten uiteengezet voor de toekomst van de Vlaamse bestuursrechtscolleges en de DBRC als dienst: organisatieontwikkeling en personeelsbeleid (1), Institutioneel kader (2), ICT en digitalisering (3), publieke beeldvorming (4) en de onafhankelijkheid van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges (5)². Er wordt gekeken hoe de nieuwe Vlaamse Regering kan meewerken door verder te investeren in Vlaamse bestuursrechtspraak. Want in een moderne, democratische rechtstaat is de beschikking over en de toegang tot onpartijdige en onafhankelijke rechtsbescherming zonder meer fundamenteel.

Onafhankelijke en performante bestuursrechtscolleges veronderstellen een volwaardige, operationele ondersteuning (zowel inhoudelijk, organisatorisch als financieel) die evenzeer onafhankelijk is. De Dienst van de Bestuursrechtscolleges werd specifiek met dat doel opgericht, biedt deze fundamentele garantie tot op vandaag en wenst deze opdracht ook in de toekomst nadrukkelijk op te nemen, te consolideren en verder uit te breiden. De meest recente bevoegdheidsuitbreidingen van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege en de inkanteling van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen nopen sowieso tot de verdere uitbouw van de DBRC. DBRC kijkt dan ook met vertrouwen en ambitie naar de toekomst.

Een volwaardige, onafhankelijke rechtsbescherming voor alle Vlaamse bevoegdheden kan enkel worden bereikt door middel van een volwaardige uitgebouwde organisatie en een aangepast personeelsbeleid. De Vlaamse bestuursrechters moeten in elk bestuursrechtcollege voldoende in aantal en voor het leven benoemde experts zijn. Daarnaast moeten de bestuursrechters een volwaardige juridisch-administratieve ondersteuning krijgen om de ruime ambities waar te maken. Ook de organisatie zelf heeft nood aan voldoende algemene ondersteuning, waar het belangrijk is om communicatie en ICT en digitalisering duurzaam in de organisatie te verankeren.

Tot slot hebben de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges nood aan een eigen personeelsstatuut, op maat van de specifieke context, behoeften en uitdagingen.

Tal van regelgevende initiatieven (RUPS-decreet, decreet complexe projecten, Kaderdecreet en Implementatiedecreet) werden de afgelopen periode ontwikkeld die een impact hebben gehad op de organieke regelgeving van de DBRC en de bestuursrechtscolleges die hieronder ressorteren. Daarnaast is in 2023 de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen onder de koepel van de DBRC ingekanteld en werd het Digitaliseringsdecreet aangenomen. Deze initiatieven hebben tot wijzigingen in de DBRC-procedureregels geleid en dit heeft tot gevolg dat er nood is aan een verder optimalisering (coördinatie, harmonisatie en vereenvoudiging).

“De Vlaamse bestuursrechtscolleges en de DBRC streven via een verdere, doorgedreven digitalisering naar een efficiënte, transparante en kwaliteitsvolle werking en dienstverlening”

Naast de verdere optimalisatie van de organieke regelgeving blijft de DBRC ter beschikking om de uitbreiding van de bestaande en potentieel nog op te richten, nieuwe bestuursrechtscolleges op te vangen. Het is echter wel essentieel dat hierbij de nodige personeels- en werkingsmiddelen ter beschikking worden gesteld en dat dit op een logische en coherente wijze, in overleg met de DBRC gebeurt.

De Vlaamse bestuursrechtscolleges en de DBRC streven via een verdere, doorgedreven digitalisering naar een efficiënte, transparante en kwaliteitsvolle werking en dienstverlening, door het inzetten op de digitalisering van processen en procedures, kennisdeling en informatiegaring en -uitwisseling met instanties in het ecosysteem. Het volledig digitaliseren van de procesvoering in alle bestuursrechtscolleges en de ontwikkeling en implementatie van een integraal, digitaal kennisdelingsplatform zullen hier in de toekomst toe bijdragen.

Als sluitstuk van de verdere de professionalisering zal er een volwaardige communicatiedienst worden uitgebouwd en zullen ook de website van de DBRC en andere externe kennisdelingsinstrumenten, zoals sociale media, worden beoordeeld op efficiëntie en verdere optimalisatie, om de transparantie van de Vlaamse bestuursrechtspraak voor de rechtszoekende te verhogen. Naast het inzetten van moderne middelen blijft het een meerwaarde om onze medewerkers over hun job en de organisatie aan het woord te laten. De DBRC zorgt daarom voor vertegenwoordiging op externe evenementen en voorziet ook in de mogelijkheid voor interne stages en bezoeken aan de dienst.

De DBRC en de bestuursrechtcolleges dragen als Vlaamse bestuursrechtelijke macht onafhankelijkheid en de scheiding der machten hoog in het vaandel. Deze beginselen zijn cruciaal voor het waarborgen van rechtvaardigheid en voor het in stand houden van het vertrouwen in een democratische rechtsstaat. Om hun rol in een democratische rechtsstaat te kunnen vervullen moeten de DBRC en rechtscolleges onafhankelijk van het grotere geheel van de Vlaamse overheid en het agentschap Justitie en Handhaving functioneren. Daarnaast zorgt een eigen gebouw voor betere controle over de beveiliging en waarborgt de integriteit en vertrouwelijkheid van juridische documenten en persoonlijke gegevens. In de huidige configuratie blijkt dit een grote uitdaging. Daarenboven straalt een eigen gerechtsgebouw het respect en de autoriteit uit dat gepaard moet gaan met de bestuursrechtelijke macht in Vlaanderen.

DBRC IN BEELD

september 2023

Inkanteling Raad voor betwistingen
inzake studievoortgangsbeslissingen
en eedaflegging twee
bestuursrechters

april 2024

verhuis naar het nieuwe
Marie-Elisabeth Belpairegebouw

april 2024

inhuldiging overlegruimte Jean Dujardin

april 2024

pensioen Eerste Voorzitter /
Leidend Ambtenaar
Eddy Storms

april 2024

aanstelling nieuwe Eerste Voorzitter / Leidend Ambtenaar
Filip Van Acker

mei 2024
bezoek studenten

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Filip Van Acker

Redactie

Anton Spriet

Algemene coördinatie en eindredactie

Jorien Van Bouwel

Elise-Marie Valcke

Lay-out

Jorien Van Bouwel

Dienst van de Bestuursrechtscolleges
Marie-Elisabeth Belpairegebouw
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel

dbrc.be
info.dbrc@vlaanderen.be